

ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 26]
Total No. of Questions : 26]

[ಒಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತ ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ : 8
[Total No. of Printed Pages : 8

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **458-EK (RS)**

Code No. : **458-EK (RS)**

ಡಿ.ಎಲ್.ಎಡ್. ದ್ವಿತೀಯ ವರ್ಷ

D.El.Ed. SECOND YEAR

ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅನುಕೂಲಿಸುವುದು — ವಿಜ್ಞಾನ

(ಐಚ್ಛಿಕ ವಿಷಯ)

FACILITATING LEARNING — SCIENCE

(OPTIONAL)

(ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada & English Versions)

(ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪಠ್ಯವಸ್ತು)

(Revised Syllabus)

ದಿನಾಂಕ : 11. 01. 2020]

Date : 11. 01. 2020]

ಸಮಯ : ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 10.00 ರಿಂದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ 1.00 ರವರೆಗೆ]

Time : 10.00 A.M. to 1.00 P.M.]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 60

[Max. Marks : 60

ಅಭ್ಯರ್ಥಿಯ ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ

Register Number of the Candidate

(ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರ)

(Kannada Version)

ಭಾಗ - I

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದು ಅಂಕ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಕಡ್ಡಾಯ : $10 \times 1 = 10$

1. ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಯಾವ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಾರಂಭ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ

(A) ಚಂಡಮಾರುತ

(B) ಭೂಕಂಪ

(C) ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ

(D) ಬರಗಾಲ

2. ವಿಸ್ತೃತವಾದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಜ್ಞಾನ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಲ್ಲದ ಮಾನವನ ಮೂಲ ಗುಣ

(A) ಕಾರಣೀಸುವಿಕೆ

(B) ಧಾರ್ಮಿಕತೆ

(C) ಒಳನೋಟ

(D) ಶ್ರಮ ದುಡಿಮೆ

D.El.Ed. - II (RS)

4012

[Turn over

3. ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಆಮ್ಲಜನಕವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ ವಿಜ್ಞಾನಿ
 (A) ಮೆಂಡಲೀವ್ (B) ಗ್ರಿಗರ್ ಮೆಂಡಲ್
 (C) ಜೋಸೆಫ್ ಪ್ರಿಸ್ಟ್ಲಿ (D) ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿ
4. ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೌಶಲ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವಾಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಈ ವಿಧಾನವು
 (A) ಪ್ರದರ್ಶನ (B) ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ
 (C) ಬುದ್ಧಿಮಂಥನ (D) ಉಪನ್ಯಾಸ
5. 'ನೀರಿನ ಸುಸ್ಥಿರ ಬಳಕೆ' ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮೂಡಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಬಹುದಾದ ಸ್ಥಳ
 (A) ಜಲಪಾತ (B) ನದಿ
 (C) ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣಾ ಘಟಕ (D) ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಸ್ಥಾವರ
6. ಕಲಿಕೆಯು ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು
 (A) ಆಲಿಸುವುದರಿಂದ (B) ನೇರ ಅನುಭವದಿಂದ
 (C) ವೀಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ (D) ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮೂಲಕ
7. ಅನಿಲ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ದ್ರವಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಸ್ತುಗಳ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುವ ಕ್ರಿಯೆ
 (A) ಸಾಂದ್ರೀಕರಣ (B) ಕರಗುವಿಕೆ
 (C) ಆವಿಯಾಗುವಿಕೆ (D) ಉತ್ಪತನ
8. ತಾವರೆ ಸಸ್ಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೇಲಲು ಕಾರಣ
 (A) ಹಗುರವಾಗಿರುವುದು
 (B) ಎಲೆಗಳು ಮೇಣದ ಹೊದಿಕೆ ಹೊಂದಿರುವುದು
 (C) ಎಲೆಗಳು ಅಗಲವಾಗಿರುವುದು
 (D) ಗಾಳಿ ಕೋಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು
9. ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ
 (A) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಒಟ್ಟು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಶ್ರೇಣೀಕರಿಸುವುದು
 (B) ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ
 (C) ತರಗತಿ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತತ್ಕ್ಷಣದ ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ
 (D) ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ
10. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವ-ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಬಳಸಬಹುದಾದ ಸಾಧನ
 (A) ಕೆ.ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಲ್. ಗ್ರಿಡ್ (B) ಘಟಕ ಪರೀಕ್ಷೆ
 (C) ದರ್ಜಾಮಾಪನ (D) ಕಾರ್ಯ ಹಾಳೆ

ಭಾಗ - II

ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಐದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಅರ್ಧ ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಿರಲಿ : $5 \times 2 = 10$

11. ವಿಜ್ಞಾನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುತೂಹಲ ಮತ್ತು ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಬೆಳಸಲು ತಲಾ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನೀಡಿ.
12. 'ದಹನ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅಪ್ಲಜನಕ ಅವಶ್ಯಕ' ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಳ ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಹೇಗೆ ವಿವರಿಸುವಿರಿ ?
13. ಮೀನುಗಳು ತಮ್ಮ ಆವಾಸ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವುಗಳ ದೇಹದಲ್ಲಿರುವ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
14. 'ಅನ್ವೇಷಣೆ ಒಂದು ಚಲನಶೀಲ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ'. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಅನ್ವೇಷಣಾ ಪದ್ಧತಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
15. 'ಜೀವಿಗಳಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆ' ಎಂಬ ಪಾಠಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ತೊಡಗಿಸುವಿರಿ ?
16. ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಯಾವುದಾದರೂ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
17. ತೇಲುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮುಳುಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು ನಿಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದೊರಕುವ ನಾಲ್ಕು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
18. 'ಶಕ್ತಿಯ ಮೂಲಗಳು' ಪಾಠಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿ :

ಭಾಗ - III

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ (a) ಮತ್ತು (b) ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವು ಒಂದು ಪುಟಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ : $8 \times 5 = 40$

19. a) ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಮರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ ?
 - i) ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಮತ್ತು ದೃಢತೆ ಪರಿಪಾಲನೆ
 - ii) ಪಟ್ಟುಹಿಡಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು
- b) 'ಸಾವಯವ ಕೃಷಿ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಬೆಳೆದ ಆಹಾರೋತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸದೃಢತೆಯನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ' ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ನಿದರ್ಶನಗಳ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯೀಕರಿಸಿ.
20. a) ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಪಿಷ್ಟದ ಅಂಶ ಇರುವಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವಿರಿ ? ಈ ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದಾದ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) 'ಸಸ್ಯಗಳು ಬಾಷ್ಪೀಕರಿಸುತ್ತವೆ'. ಈ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸುವಿರಿ ? ಈ ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಬೆಳೆಸಬಹುದಾದ ಎರಡು ಪ್ರಕ್ರಿಯಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.
21. a) ಎನ್.ಸಿ.ಎಫ್. 2005 ರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಬೋಧನೆಯ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಗುಂಪು ಚರ್ಚಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.
22. a) ರಚನವಾದದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) ಕಲಿಕಾ ನ್ಯೂನತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭೌತಿಕ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಂಘಟಿಸುವಿರಿ ?
23. a) 'ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವಿಕೆ' ಎಂಬ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಪರಿಶೋಧಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿವರಿಸುವುದು ಹಂತದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವಿರಿ ?

ಅಥವಾ

- b) 'ನೀರಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ' ಎಂಬ ಪಾಠಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಹಂತದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವಿರಿ ?
24. a) ಗ್ರಾಮೀಣ ಶಾಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ 'ದ್ರವ್ಯಗಳ ಸ್ಥಿತಿ' ಎಂಬ ಪಾಠವನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬೋಧಿಸಲು ನೀವು ಸಲಹೆ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾವುವು ? ಅವುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಿರಿ ?

ಅಥವಾ

- b) ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಿರಿ ?
25. a) ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡುವಾಗ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಥವಾ

- b) ವೆನ್ ನಕ್ಷಾ ಚಿತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಆಹಾರ ಅಭ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ವರ್ಗೀಕರಣ ಮಾಡುವಿರಿ ?
26. a) ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನದ ವಿವಿಧ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ.

ಅಥವಾ

- b) 'ರೇಷ್ಮೆ ಹುಳುಗಳ ಜೀವನ ಚಕ್ರ' ಎಂಬ ಪಾಠಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾನ ದಿನಚರಿ ಪುಸ್ತಕದ ದಾಖಲೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುವಿರಿ ?

(English Version)**PART - I**

Four choices have been given for each of the following questions. Choose the most appropriate answer and write in the answer-book. All the questions are compulsory. $10 \times 1 = 10$

1. Which of the following disasters has no particular beginning and particular end ?
(A) Cyclone (B) Earthquake
(C) Volcano (D) Drought.
2. The basic human quality which does not help in the evolution of vast body of scientific knowledge is
(A) Reasoning (B) Spirituality
(C) Insight (D) Hard work.
3. Scientist who discovered the presence of oxygen in the air is
(A) Mendeleev (B) Gregor Mendel
(C) Joseph Priestley (D) Marie Curie.
4. Students learn by observing a teacher performing skill or procedure. This method is
(A) a demonstration (B) a group discussion
(C) Brainstorming (D) a lecture.
5. A place where teacher can accompany students to develop the concept of sustainable usage of water is
(A) Waterfall (B) River
(C) Sewage water treatment plant (D) Hydroelectric plant.
6. Optimum learning takes place by
(A) Listening (B) Direct experience
(C) Observation (D) Conversation.
7. The process in which substances change from gas to liquid state is
(A) Condensation
(B) Melting
(C) Evaporation
(D) Sublimation.

8. The lotus plant floats on water because
- (A) it is light in weight (B) the leaves are wax coated
(C) the leaves are broad (D) it consists air chambers.
9. An example for formative evaluation is
- (A) Grading the overall performance of the child
(B) Unit Test
(C) Giving immediate feedback in classroom learning process
(D) Annual exam.
10. For self assessment, a device which can be used by the children is
- (A) KWL grid
(B) Unit Test
(C) Rating scale
(D) Work sheet.

PART – II

Answer any *five* of the following questions, each answer not exceeding *half* a page.

5 × 2 = 10

11. Give a situation for each to foster curiosity and creativity among the students in a science classroom.
12. How do you explain through an experiment "Oxygen is necessary for combustion" ?
13. Write the bodily modifications found in fish for effective adaptation in the aquatic habitat.
14. "Inquiry is an active learning process." List any four factors involved in guided inquiry approach.
15. How can you engage students in learning the topic "Diversity in organisms" ?
16. Mention any four characteristics of a good resource.
17. Name any four items from your immediate environment to teach Floatation and Sinking.
18. Frame a multiple choice question for the following topic :
- Sources of energy

PART – III

There is an alternate question for each of the following. Answer either (a) or (b) of them, each answer not exceeding *one* page. $8 \times 5 = 40$

19. (a) How can you justify that the following values can be developed among students through effective science teaching :
- (i) Honesty and integrity
 - (ii) Being persistent.

OR

- (b) How can you evaluate the following statement with relevant illustrations ?

"Health and fitness can be achieved by consuming food products cultivated by organic farming method."

20. (a) How can you arrange an experiment to detect the presence of starch in food ? Identify any two process skills which can be developed among students through this experiment.

OR

- (b) "Plants respire." How do you arrange an experiment in classroom to demonstrate this fact ? List any two process skills which you would develop through this experiment.

21. (a) Mention the aims and objectives of teaching science at elementary school according to NCF 2005.

OR

- (b) Explain briefly the role of teachers and students in a group discussion.

22. (a) Explain briefly the guiding principles of constructivism.

OR

- (b) How can you organise the physical environment and learning material modification for the children with learning disabilities ?

23. (a) How can you design the explore and the explain activities for the topic 'separation of substances' ?

OR

- (b) How can you design the elaboration and evaluation activities for the topic "conservation of water" ?

24. (a) As a rural school science teacher which are the local resources do you suggest for the effective teaching of the topic 'states of matter' ? Explain how you make use of them.

OR

- (b) As a teacher how do you critically analyse a science book of higher primary school ?
25. (a) Analyse the dimension which can be addressed while reporting the progress of students in the learning of science.

OR

- (b) How do you depict the classification of animals on the basis of their food habits, with the help of Venn diagram ?
26. (a) List out the various techniques of Formative assessment. Explain briefly any two of them.

OR

- (b) How do you maintain science journal entries for the topic 'Life cycle of silkworms' ?
-
-